

Eduskunnan lakivaliokunta
LaV@eduskunta.fi

Dnro K2026-03
6.2.2026

Lausuntopyyntönnö: HE 187/2025 vp, asiantuntijakuuleminen 10.2.2026

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE SYYTENEUVOTTELUN KÄYTTÖALAN LAAJENTAMISTA KOSKEVAKSI LAIN-
SÄÄDÄNNÖKSI**

Suomen Asianajajat kiittää mahdollisuudesta lausua lakivaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle syyteneuvottelun käyttöalan laajentamista koskevaksi lainsäädännöksi.

Yhtenä Suomen Asianajajien sääntömääräisenä tehtävänä on seurata oikeuskehitystä maassa ja lausuntoja antamalla sekä aloitteita tekemällä tarjota kokemuksensa yhteiskunnan käytettäväksi. Suomen Asianajajien oikeuspoliittisen työn lähtökohta on oikeusvaltion turvaaminen. Lausunnoissaan Suomen Asianajajat pyrkii painottamaan oikeusvaltioperiaatteen toteutumiseen, oikeusturvaan sekä oikeuden saavutettavuuteen, perus- ja ihmisoikeuksien sekä asianajajakunnan itsenäisyyden ja riippumattomuuden turvaamiseen liittyviä näkökulmia. Pyydettyä lausuntona Suomen Asianajajat esittää seuraavaa.

Suomen Asianajajat suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti syyteneuvottelumenettelyn käyttöalan laajentamiseen. Näin ollen Suomen Asianajajat pitää hallituksen esityksessä esitettyjä muutoksia pääosin kannatettavina. Suomen Asianajajat yhtyy hallituksen esityksen arvioon nykytilasta ja muun muassasyyteneuvottelumenettelyn suhteellisen vähäisestä käytöstä.

Suomen Asianajajat kannattaa lakiehdotukseen kirjattua velvollisuutta arvioida syyteneuvottelun mahdollisuutta jo esitutinnan ja syyteharkinnan yhteydessä. Vaikka juridinen asetelma pysyisi nykyisen kaltaisena, muutos kannustaisi syyttäjiä ja tutkinnanjohtajia arvioimaan syyteneuvottelun edellytyksiä ja hyötyjä nykyistä enemmän.

Suomen Asianajajat pitää lakiehdotuksessa esitettyä syyteneuvottelun käyttöalan laajentamista positiivisena, mutta katsoo, että syyteneuvottelumenettelyn käyttöalaa olisi voinut laajentaa myös hallituksen esityksessä kohdassa 5 (vaihtoehtoiset toteuttamistavat, HE s. 69–70) mainituin tavoin. Suomen Asianajajat huomauttaa, että RL 20 luvun ja 21 luvun tarkoittamissa rikoksissa syyteneuvottelu saattaisi monessa tapauksessa helpottaa uhrin asemaa, kun tarve vastaajan kohtaamiseen oikeudenkäynnin yhteydessä jäisi pois.

Syyteneuvottelujen käyttöalan laajentaminen lisäisi rikosprosessien dynamiikkaa ja laajentaisi seuraamusikäntöjä. Odotettavissa on, että ehdollisten seuraamusten käyttö laajenisi. Toisaalta menettelyn kautta uhrien asema todennäköisesti paranisi.

Suomen Asianajajilla ei ole muuta huomautettavaa lakiesitykseen.

Helsingissä 6. päivänä helmikuuta 2026

SUOMEN ASIANAJAJAT

Niko Jakobsson
Pääsihteeri

LAATI

Asianajaja Pekka Ylikoski, Helsinki

Suomen Asianajajien lausunnot valmistellaan oikeudellisissa asiantuntijaryhmissä, joiden toiminnassa on mukana noin 150 asianajajaa. Tämä lausunto on valmisteltu rikosprosessioikeuden asiantuntijaryhmässä.